

Forslag

til

Lov om mønstring af søfarende m. v.

Fremsat den 9. november 1972 af *handelsministeren*.

§ 1. Mønstring skal finde sted, når en søfarende tiltræder eller fratræder sin tjeneste i et dansk skib.

§ 2. Ved mønstring forstås i denne lov, at en hyrekontrakt bliver udfyldt og underskrevet af den søfarende og skibsføreren, og at den søfarendes søfartsbog eller mønstringsbevis udfyldes og underskrives af skibsføreren.

Stk. 2. Udtrykket „søfarende“ omfatter i denne lov enhver person, bortset fra skibsføreren, der udfører arbejde om bord i et skib i søen.

§ 3. Skibsføreren skal ved mønstring påse, at lovgivningens forskrifter er opfyldt for den pågældende søfarende, herunder navnlig de aldersmæssige, helbredsmæssige og uddannelsesmæssige krav.

Stk. 2. Hyrekontrakten skal udfærdiges på en formular, handelsministeren har godkendt.

Stk. 3. Skibsføreren skal efter hver mønstring sende en genpart af hyrekontrakten til mønstringsmyndigheden.

§ 4. Handelsministeren fastsætter regler for indberetning til mønstringsmyndigheden om førerskifte i danske skibe.

§ 5. Handelsministeren fastsætter nærmere regler om mønstring og om kontrol med mønstring.

Stk. 2. Handelsministeren kan fastsætte regler om sådanne lempelser i bestemmelserne i §§ 1 og 3, stk. 3, som skønnes hensigtsmæssige.

Handelsmin. j. nr. 817-10-69.

§ 6. Kontrol med mønstringen forestås af en mønstringsmyndighed, hvis organisation og arbejdsområde fastsættes af handelsministeren.

Stk. 2. Endvidere skal mønstringsmyndigheden føre kontrol med, at lovgivningens forskrifter om skibes bemanning overholdes.

§ 7. Mønstringsmyndigheden kan af rederi eller skibsfører kræve alle oplysninger om skibsmandskab og skib, som er nødvendige af hensyn til kontrollen.

Stk. 2. Mønstringsmyndigheden er berettiget til på ethvert dansk skib at foretage de undersøgelser, som er nødvendige af hensyn til kontrollen.

§ 8. Overtrædelse af §§ 1 og 3 straffes med bøder, medmindre højere straf er forskyldt efter borgerlig straffelov.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at meddele de oplysninger, som afkræves ham i medfør af § 7, stk. 1.

Stk. 3. I forskrifter, som udstedes i henhold til §§ 4 og 5, stk. 1, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

§ 10. Loven træder i kraft den 1. april 1973.

Stk. 2. §§ 6-10 samt 12 og 15 i lov nr. 76 af 31. marts 1937 om forhyring og mønstring af skibsmandskab ophæves. Samtidig affattes lovens titel således: „Lov om forhyring af skibsmandskab.“

F. t. l. om mønstring af søfarende m. v.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 76 af 31. marts 1937 om forhyring og mønstring af skibsmandskab, jfr. rigsdagstidende 1936-37: landstingstidende sp. 170, 292, 968, 1022, folketingstidende sp. 4532, 4555, 4615, tillæg A sp. 2807, tillæg B sp. 609, tillæg C sp. 317 og 423, er senere ændret ved lov nr. 139 af 29. april 1955, jfr. folketingstidende 1954-55 sp. 1971, 2302, 3327, tillæg A sp. 765, tillæg B sp. 497, lov nr. 71 af 15. marts 1967 og lov nr. 151 af 10. maj 1967. De to sidstnævnte ændringslove er dog uden betydning for nærværende lovforslag. Ved loven, der afløste de ældre love, lov nr. 29 af 26. februar 1872 om mønstring af skibsmandskab og lov nr. 67 af 12. april 1892 om forhyringsagenter m. m., gennemførtes en revision af forhyringsreglerne for at muliggøre ratifikation af den i Genua den 10. juli 1920 vedtagne konvention angående søfolks forhyring. Derimod forblev mønstringsbestemmelserne i det væsentlige uændrede og har således været gældende i mere end 100 år.

De nugældende regler om mønstring af skibsmandskab, bygger på det princip, at mønstring af mandskab til danske skibe her i landet skal foretages for en mønstringsbestyrer, der påser, at forskrifterne i loven, i sømandsloven og søneringsloven samt i værnepligtsloven og de i medfør heraf givne bestemmelser er overholdt. Ved antagelse af mandskab til danske skibe i udlandet er kontrollen overladt til skibets fører, der dog ved skibets ankomst til Danmark skal foretage mønstring for en mønstringsbestyrer. Mønstringsforretningerne varetages i København af en særlig tjenestemand — mønstringschefen — uden for København af toldvæsenet eller — i visse byer — af udskrivningschefen.

Strukturændringen indenfor skibsfarten har imidlertid medført, at et stort antal danske skibe aldrig eller sjældent anløber dansk havn. Den rationalisering af toldvæsenet, som i de seneste år er gennemført ved koncentration af toldvæsenets funktioner på større distriktstoldkamre, har endvidere medført, at der i en række danske havne ikke længere findes toldpersonale, som kan varetage mønstringsforretningerne. Hertil kommer, at indenrigsministeriet som led i en omorganisering af udskrivningsvæsenet har henstillet, at udskrivningscheferne fritages for mønstringsforretningerne. Disse forhold betyder, at mere end halvdelen af de over 100.000

på- og afmønstringer, der årligt finder sted i danske skibe, ikke længere som forudsat i gældende lov er undergivet offentlig kontrol.

I nærværende lovforslag har man derfor forladt princippet om forudgående kontrol og i stedet gennem en efterfølgende kontrol søgt at sikre, at lovgivningens krav til skibsmandskab overholdes. Kontrollen agtes baseret på en standardformular (hyrekontrakt), der efter hver på- og afmønstring indsendes til en central mønstringsmyndighed. Skibsføreren eller dennes fuldmægtig bekræfter ved sin underskrift på formularen, at lovgivningens regler er overholdt. Oplysningerne vil derefter blive kontrolleret af mønstringsmyndigheden.

Den mønstringsbestyreren ved § 7, stk. 3, i lov nr. 231 af 7. juni 1952 om sømandsuddannelse givne adgang til undtagelsesvis at påmønstre en person, der ikke opfylder lovens betingelser for udmønstring fra dansk havn, vil blive søgt tilpasset den nye mønstringsordning.

Den nævnte omlægning af mønstringssystemet vil udover at tilvejebringe en kontrolmyndighed for alle på- og afmønstringer betyde en rationalisering af mønstringsadministrationen. Administrationen samles i en central myndighed, og toldvæsenets og udskrivningsvæsenets kontorer i havnene fritages for mønstringsarbejde.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

I modsætning til, hvad der er tilfældet i den gældende lov, bestemmes det, at mønstring skal finde sted straks, en søfarende tiltræder eller fratræder sin tjeneste, uanset hvor i verden skibet befinder sig.

Til § 2.

Den i stk. 1 nævnte hyrekontrakt afløser såvel skibsbemandingslisten som den i afregningsbogen optagne tjenesteaftale, jfr. sømandslovens § 11.

Definitionen i stk. 2 omfatter de samme søfarende, som den gældende lovs § 11 i praksis har omfattet.

Til § 3.

Det er ikke fundet hensigtsmæssigt i loven at specificere de lovforskrifter, som det påhviler skibsføreren at påse overholdt ved mønstringen. Dette vil fremgå af vejledningen til hyrekontrakten, som let vil kunne ændres, hvis de pågældende lovforskrifter forandres.

Til § 4.

Skibsføreren er ikke omfattet af mønstringsbestemmelserne i den nuværende lovgivning. Førers navn indføres i skibets nationalitetsbevis, i Danmark af det stedlige distriktsregistreringskontor og i udlandet af en dansk konsul. Konsulernerne indberetter herom til statens skibstilsyn. For at tilvejebringe en central registrering og kontrol med førere af danske skibe foreslås, at indberetning om førerskifte i danske skibe af rederiet gives til mønstringsmyndigheden. Handelsministeren fastsætter de nærmere regler herfor. Konsulernes indberetninger om førerskifte bliver herved overflødiggjort.

Til § 5.

I henhold til den gældende lovs § 10 kan handelsministeren fastsætte lempelser, for så vidt angår mønstring af mandskab i skibe i indenrigsfart, i ikke-registreringspligtige skibe samt i fartøjer til fiskeri og andre lignende særlige formål.

På grund af den strukturændring, skibsfarten er underkastet, er det ikke fundet praktisk i loven at specificere de områder, hvor lempelse i mønstringsbestemmelserne bør kunne gives. Det er derfor i stk. 2 blot foreslået, at handelsministeren kan give sådanne lempelser fra mønstringsbestemmelserne, som findes hensigtsmæssige.

Til § 6.

I lov nr. 311 af 9. juni 1971 om offentlig sygeforsikring og lov nr. 262 af 7. juni 1972 om dagpenge ved sygdom eller fødsel, som begge træder i kraft den 1. april 1973, findes særbestemmelser for sø-

farende. Det er hensigten, at administrationen af sygesikringen og dagpengeordningen for søfarende skal varetages af et direktorat for søfarende. Da en række af de data for den enkelte søfarende, som er nødvendige for administrationen af denne lovgivning, vil fremgå af hyrekontrakterne, findes det hensigtsmæssigt at henlægge mønstringslovens administration til et kontor under dette direktorat.

Det påregnes, at der til administrationen af mønstringskontrollen vil blive behov for 8 å 9 personer, forudsat at kontorets journal, arkiv og bogføring m. m. varetages af direktoratets afdeling for disse funktioner. Til sammenligning tjener, at til bestridelse af mønstringsforretninger alene i København for tiden kræves 13 personer.

Til § 7.

Det er fundet hensigtsmæssigt, at der tilvejebringes hjemmel til foretagelse af stikprøvevis kontrol foretaget af en repræsentant for mønstringsmyndigheden om bord i skibene i såvel dansk som i udenlandsk havn.

Til § 10.

Loven foreslås sat i kraft pr. 1. april 1973 samtidig med, at særbestemmelserne om sygesikring og dagpenge for søfarende træder i kraft, jfr. bemærkningerne til § 6. I lov nr. 76 af 31. marts 1937 om forhyring og mønstring af skibsmandskab foreslås alene ophævet de paragraffer, der vedrører mønstring. Samtidig foreslås lovens titel ændret, idet den herefter alene vil omhandle forhyring af skibsmandskab.

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de gældende bestemmelser om mønstring af skibsmandskab, medens lovforslagets bestemmelser opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 8. Enhver skibsfører, der under skibets ophold her i riget har forhyret nyt mandskab eller en eller flere sømænd, så og enhver skibsfører, som her i riget afskediger sit mandskab eller en del deraf eller mister nogen ved dødsfald, rømning eller på anden måde, skal mønstre mandskabet for mønstringsbestyreren.

Har skibsføreren antaget nyt mandskab, medens skibet var i udlandet eller under anløb af dansk havn under sådanne forhold, at toldklarering ikke behøver at foretages, eller under anløb af dansk frihavn under tilsvarende omstændigheder, skal føreren mønstre sit mandskab for mønstringsbestyreren i den første danske havn, i hvilken skibet derefter toldklareres, eller, hvis skibet forinden første ankomst til en toldhavn anløber dansk frihavn, da for den derværende mønstringsbestyrer. Det samme gælder, hvis skibet i udlandet har mistet nogen af mandskabet ved afskedigelse, dødsfald, rømning eller på anden måde.

Endvidere skal almindelig mønstring af skibsmandskab finde sted, første gang et skib i kalenderåret begynder sin fart fra eller toldklareres i en dansk havn, samt når der derom særskilt udstedes kundgørelse.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

§ 11. Udtrykkene „sømand“ og „mandskab“ omfatter i denne lov enhver person, der beskæftiges om bord på et skib, uanset om den pågældende bliver at henregne til det egentlige skibsmandskab, og uanset om

Forslaget.

§ 1. Mønstring skal finde sted, når en søfarende tiltræder eller fratræder sin tjeneste i et dansk skib.

§ 2. Ved mønstring forstås i denne lov, at en hyrekontrakt bliver udfyldt og underskrevet af den søfarende og skibsføreren, og at den søfarendes søfartsbog eller mønstringsbevis udfyldes og underskrives af skibsføreren.

Stk. 2. Udtrykket „søfarende“ omfatter i denne lov enhver person, bortset fra skibsføreren, der udfører arbejde om bord i et skib i søen.

Gældende formulering.

han ansættes på skibet af rederen, af skibsføreren eller af anden til skibet hørende person. Udtrykket „skibsofficer“ har samme betydning som i sømandsloven.

§ 6. Mønstring af skibsmandskab foregår for mønstringsbestyreren. Ved mønstringen påser mønstringsbestyreren efter de anvisninger, som derom gives af ministeren for handel, industri og søfart, og i det omfang, ministeren nærmere bestemmer, fyldestgørelsen af lovgivningens forskrifter om skibsføreren og skibsmandskabets forhold, herunder navnlig forskrifterne i nærværende lov, sømandsloven og søneringsloven. Fremdeles fører mønstringsbestyreren tilsyn med, at skibsfører og skibsmandskab overholder værnepligtsloven og de i medfør af samme givne bestemmelser. Nærmere regler om dette tilsyn fastsættes af indenrigsministeren efter forhandling med ministeren for handel, industri og søfart.

Intet dansk skib må udklareres eller afgå fra nogen dansk havn eller sættes i fart i danske farvande, forinden mønstringsbestyreren har forvisset sig om, at de i det foregående stykke omhandlede forskrifter er iagttaget. Ved skibets udklarering eller afgang tjener den af mønstringsbestyreren påtegnede skibsbemandsliste over for toldvæsenet eller vedkommende særlige myndigheder til bevis for, at der, for så vidt angår skibsbesætningens forhold, intet er til hinder for afsejlingen. Forevisning af en gældende og af mønstringsbestyreren tidligere godkendt skibsbemandsliste for den tjenestemand, for hvem toldklareringen foregår, betragtes som fyldestgørende i sådanne tilfælde, hvor en effektiv mønstring ikke er foreskrevet.

§ 9, stk. 2. Ved udmønstring skal skibsføreren derhos i to eksemplarer fremlægge skibsbemandsliste, affattet og udfyldt i overensstemmelse med sømandslovens regler og de i medfør af samme givne forskrifter. Det ene eksemplar af skibsbemandslisten forbliver på mønstringskontoret, medens det andet efter at være påtegnet af mønstringsbestyreren tilbagegives skibsføreren. Ved afmønstring fremlægger skibsføreren skibsbemandslisten for mønstringsbestyreren.

Forslaget.

§ 3. Skibsføreren skal ved mønstring påse, at lovgivningens forskrifter er opfyldt for den pågældende søfarende, herunder navnlig de aldersmæssige, helbredsmæssige og uddannelsesmæssige krav.

Stk. 2. Hyrekontrakten skal udfærdiges på en formular, handelsministeren har godkendt.

Gældende formulering.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

§ 10. Nærmere bestemmelser om mønstring af skibsmandskab samt om mønstringsbestyrernes samvirken med andre myndigheder fastsættes af ministeren for handel, industri og søfart. Ved disse bestemmelser kan fastsættes lempelser, for så vidt angår mønstring af mandskab for skibe i indenrigs fart, for ikke registreringspligtige skibe samt fartøjer til fiskeri og andre lignende særlige formål.

§ 15. For skibe, der tilhører eller benyttes af staten, eller som af regeringen måtte blive anvendt til troppe-transport, bestemmer ministeren for handel, industri og søfart, i hvilket omfang loven bliver at anvende.

§ 7. Mønstringsbestyrerforretningerne i København varetages af en dertil særlig udnævnt mønstringsbestyrer. Uden for København varetages disse forretninger af den tjenestemand, for hvilken toldklareringen foregår; dog kan ministeren for handel, industri og søfart, når omstændighederne taler derfor, med indenrigsministeriets samtykke overdrage forretningerne til vedkommende udskrivningschef på de steder uden for København, hvor en sådan har bopæl. På Færøerne varetages forretningerne af politimesteren og sysselmændene.

(Ingen tilsvarende bestemmelser).

§ 9, stk. 4. Skibsføreren eller dennes fuldmægtig er pligtig på forespørgsel at meddele mønstringsbestyreren enhver oplysning om skibsbesætningens forhold og om skibets forestående eller udførte rejse, som mønstringsbestyreren måtte skønne nødvendig for varetagelsen af de ham påhvilende pligter.

Forslaget.

Stk. 3. Skibsføreren skal efter hver mønstring sende en genpart af hyrekontrakten til mønstringsmyndigheden.

§ 4. Handelsministeren fastsætter regler for indberetning til mønstringsmyndigheden om førerskitte i danske skibe.

§ 5. Handelsministeren fastsætter nærmere regler om mønstring og om kontrol med mønstring.

Stk. 2. Handelsministeren kan fastsætte regler om sådanne lempelser i bestemmelserne i §§ 1 og 3, stk. 3, som skønnes hensigtsmæssige.

§ 6. Kontrol med mønstringen forestås af en mønstringsmyndighed, hvis organisation og arbejdsområde fastsættes af handelsministeren.

Stk. 2. Endvidere skal mønstringsmyndigheden føre kontrol med, at lovgivningens forskrifter om skibes bemanning overholdes.

§ 7. Mønstringsmyndigheden kan af rederi eller skibsfører kræve alle oplysninger om skibsmandskab og skib, som er nødvendige af hensyn til kontrollen.

Gældende formulering.

(Ingen tilsvarende bestemmelse).

§ 13. Overtrædelser af denne lov eller af de i medfør af samme udstedte forskrifter straffes med bøde. Bøderne tilfalder statskassen.

I København hører sagerne under sø- og handelsretten, uden for København under søretterne.

§ 16, stk. 2. Ved kgl. anordning kan der for Færøernes vedkommende fastsættes de lempelser i loven, som efter de stedlige forhold måtte anses fornødne, efter at lagtingets betænkning derom er indhentet.

§ 16, stk. 3. Kongen kan sætte denne lov i kraft for Grønlands vedkommende med de undtagelser og lempelser, som forholdene måtte tilsige. Det kan i denne forbindelse bestemmes, at mønstringsbestyrerforretningerne kan varetages af landshøvdingen eller den, han måtte bemyndige dertil.

Forslaget.

Stk. 2. Mønstringsmyndigheden er berettiget til på ethvert dansk skib at foretage de undersøgelser, som er nødvendige af hensyn til kontrollen.

§ 8. Overtrædelse af §§ 1 og 3 straffes med bøder, medmindre højere straf er forskyldt efter borgerlig straffelov.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der undlader at meddele de oplysninger, som afkræves ham i medfør af § 7, stk. 1.

Stk. 3. I forskrifter, som udstedes i henhold til §§ 4 og 5, stk. 1, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

§ 10. Loven træder i kraft den 1. april 1973.

Stk. 2. §§ 6-10 samt 12 og 15 i lov nr. 76 af 31. marts 1937 om forhyring og mønstring af skibsmandskab ophæves. Samtidig affattes lovens titel således: „Lov om forhyring af skibsmandskab.“